

PROFIL PRVNÁČKA

Shromážděné podklady od učitelek 1.tříd

Samostatnost - sebeobsluha

- ☺ oblékání, zavazování tkaniček
- ☺ základní hygiena (mytí rukou, WC, smrkání)
- ☺ udržování pořádku - úklid pracovního místa,
- ☺ uložení věcí do tašky
- ☺ zásady stolování, jíst příborem

Pracovní zralost

- ☺ schopnost soustředit se na jednu činnost 15-20 min. (poslouchat čtený text, vyprávět, malovat si, hrát)
- ☺ vydržet u činnosti pod vedením učitele - rodiče, i když dítě už příliš nebaví
- ☺ dokončit započatou činnost
- ☺ vnímat a organizovat čas - rozlišit čas věnovaný plnění povinností (práci) a čas věnovaný zábavě a hrám

Sociální zralost

- ☺ umět pozdravit, poprosit, poděkovat, vykat dospělým
- ☺ respektovat ostatní, nechat je mluvit, neskákat jim do řeči,
- ☺ uposlechnout na první výzvu
- ☺ dovednost spolupracovat
- ☺ schopnost komunikace s dětmi, s dospělými

Citová zralost

- ☺ dostatečná sebedůvěra - jistota v tom, že je řada věcí, které dokáže
- ☺ umět přijmout hodnocení, vyrovnat se s případným drobným neúspěchem. např. při hrách (přiměřená reakce, spíše přemýšlet, proč neuspělo, pokusit se znovu, nevzdávat se)
- ☺ těšit se do školy - nebát se, kladné očekávání (rodiče by neměli rozhodně dítě školou strašit)

Zralost vnímání

- ☺ schopnost rozlišení stejných, jiných obrázků - tvarů
- ☺ vyhledávání a práce s detaily v obrázku (vyprávění o obrázku, co se změnilo)
- ☺ rozlišit počáteční a koncovou hlásku slova
- ☺ umět slovo rozkládat na slabiky
- ☺ schopnost rytmizace textů (říkadla, rozpočítadla, básničky, písničky)

Hrubá motorika

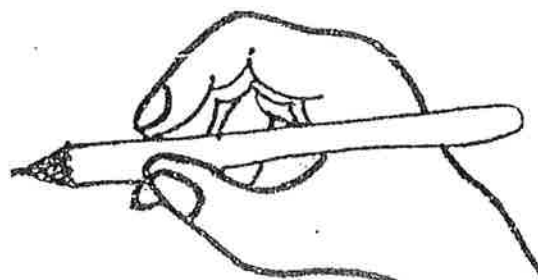
- ☺ zvládat sed, dřep, klek
- ☺ udržení rovnováhy
- ☺ poskoky na 1 noze, ve dřepu, skok přes nízkou překážku
- ~~☺ kotoul vpřed~~
- ☺ chůze ve výponu, vzad, po laně na zemi
- ☺ běh na 20 metrů
- ☺ podávání, házení, chytání míče

PROFIL PRVNÁČKA

Shromážděné podklady od učitelek 1.tříd

Jemná motorika, grafomotorika

- ☺ navlékání korálků,
- ☺ umět používat nůžky - pro leváky, je možné koupit speciálně upravené,
- ☺ modelování složitějších námětů,
- ☺ pracovat s lepidlem, papírem (skládanky),
- ☺ umět používat štětec a barvy,
- ☺ pečlivě vybarvovat
- ☺ správně držet tužku –
ve správném místě,
třemi prsty (ve špetce),
opačný konec tužky ukazuje k rameni píšící ruky,
uvolněné zápěstí

viz. obrázek

Oblast řeči

- ☺ vyslovovat správně všechny hlásky, skupiny hlásek
- ☺ zahájit včas případnou logopedickou péčí – informovat se nejpozději při pětileté prohlídce
- ☺ na otázku odpovídat celou větou
- ☺ umět vyprávět o tom, co vidělo, slyšelo, zažilo, popsat obrázek
- ☺ znát klasickou dětskou literaturu – pohádky o Budulínkovi, Červené Karkulce. . .

Orientace v prostoru a čase

- ☺ nahoře, dole, vpředu, vzadu, vedle, nad, pod, uprostřed, levá, pravá (strana, ruka)
- ☺ schopnost sledovat prstem, očima řádek zleva doprava
- ☺ včera, dnes, zítra
- ☺ znát dobře své jméno, příjmení, bydliště

Matematické představy

- ☺ pojmy první - poslední - prostřední, malý - velký, krátký - dlouhý, široký - úzký, více - méně, dohromady
- ☺ poznávat a pojmenovat základní geometrické tvary - kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník
- ☺ pojem množství do 5

Specifické znalosti a dovednosti

- ☺ znát barvy
- ☺ umět pojmenovat věci kolem sebe - květiny, stromy, zvířata, hudební nástroje
- ☺ umět začít zpívat stejně, ve stejném tempu
- ☺ při kreslení využít celou plochu papíru
- ☺ umět z paměti krátké básničky, říkadla, písničky

V rámci možností vyřešené závažné zdravotní problémy (nosní mandle)

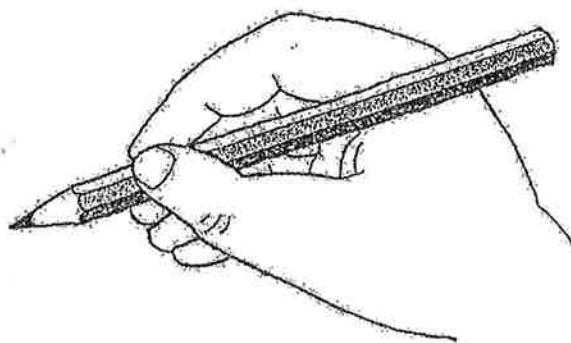
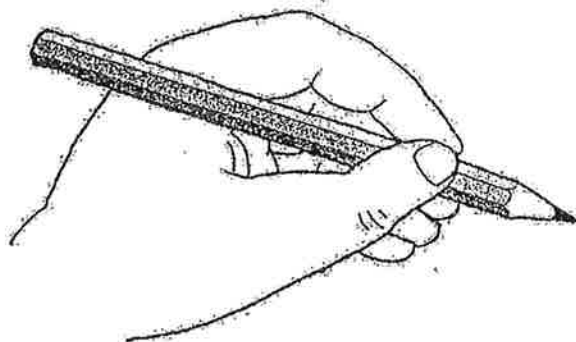
GRAFOMOTORIKA A SPRÁVNÉ DRŽENÍ PSACÍHO NÁČINÍ

Rozvíjení jemné koordinace ruky a tím posléze i kresby pomáhají činnosti zaměřené na zvýšení obratnosti jemné motoriky:

- práce se stavebnicemi a s drobným materiálem
- puzzle
- navlékání korálků
- šroubování
- stříhání a vytrhávání papíru
- sebeobsluha - zapínání knoflíků a zipů, navlékání ponožek
- pomoc při každodenních činnostech v domácnosti

Potřebné je poskytnout dítěti dostatek příležitostí ke kreslení. Dítě by mělo mít vymezeno místo s dostupnými pastelkami a dostatečným množstvím papíru, v kreslení ho povzbuzujeme, vyhýbáme se zápornému hodnocení, spíše vyzvedneme i sebemenší zdařilou kresbu.

Velice důležité je vést děti ke správným pracovním návykům při kreslení a nácviu psaní. Výkony ovlivní poloha těla. Při poloze v sedě by dítě mělo mít vytvořeny dobré podmínky podle své postavy. Nohy by mělo mít opřené o zem. Kolena by měla se židlí svírat pravý úhel, rovněž jako lokty s deskou stolu. Důležité je **držení psacího náčiní**. Na správný úchop je vhodné dbát od počátku, kdy dítě začíná kreslit a později psát. Případná fixace chybných úchopů se později špatně odvyká a mnohdy výrazně negativně ovlivňuje výkony dítěte snížením grafomotorické obratnosti. Správné držení psacího náčiní je stejné u praváků i u leváků. Tužka leží na posledním článku prostředníku, seshora ji přidržuje bříško palce a ukazováku.

Pro správné držení je vhodné používat trojhranný program (tužky i pastelky ve tvaru trojúhelníku), případně využít speciální nástavce. Nesmíme zapomínat na postavení ruky při psaní. Směr horního konce tužky směřuje vždy do oblasti mezi ramenem a loktem. Pohyb po papíře musí vycházet z ramene, ruka se neohýbá v zápěstí. Pozor na křečovitě sevření tužky, od něhož se odvíjí nadměrný tlak na podložku. Kresba je pak vytlačena, kostrbatá.

Náprava vadného držení tužky:

Nápravy nejlépe kreslením. Zásady:

- nácviky v duševní pohodě, ne jako úkol, kde musí dítě obstát
- střídat různé psací materiály
- velký papír a uvolňovat ruku od ramene přes předloktí až po zápěstí
- formou veselé hry: kreslit pohádky, příběhy apod.
- před psaním rozcvičit ruce (kroužit zápěstím volným, pěstičkami, protřepat ruce, prstíky jeden po druhém do špetky palec k ukazováku, palec k prostředníku; palec k prsteníku atd. a zpět)
- vybarvování ploch, má být bez přetahování, nedotažení i odbytí jen vyčmáráním.

Doporučená literatura

Bednářová J.: Mezi námi pastelkami, Computer Press

Bednářová J.: Co si tužky povídaly, Computer Press

Bednářová J. Na návštěvě u malíře, Computer Press

Bednářová J.: Jedním tahem, DYS-centrum

Pokorná V.: Předcházíme sklonům k dyslexie, dysortografii, dyskalkulii, Blug

Lipnická M.: Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní, Portál

Michalová Z.: Čáry máry

Motorika

Szabová M.: Preventivní a nápravná cvičení, Portál

Kirbyová A.: Nešikovné dítě, Portál

ČINNOSTI ZAMĚŘENÉ NA ROZVOJ ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ

zraková diferenciacie:

- rozlišování předmětů, tvarů
- vyhledávání stejných předmětů, tvarů
- odlišování věcí, tvarů rozdílných (najít, co do skupiny nepatří podle barev, velikostí, detailů atd.)
- vyhledání rozdílů ve zdánlivě stejných obrázcích
- vyhledání stejných obrázců z několika si podobných
- odlišení rozdílného obrazce z řady stejných
- vyhledání "ukrytých" věcí na obrázku

prostorová orientace:

- vyhledání věcí na obrázku s pojmy dole/nahoře, vzadu/vpředu/uprostřed
- vyhledání a určení místa věcí v místnosti s určováním změny jejich postavení v prostoru
- obrázková bludiště

pravolevá orientace:

- určování věcí s pojmy vpravo/vlevo na obrázku, hračky i v reálu
- určení změny postavení
- určení polohy na sobě a druhém člověku
- popis cesty do obchodu, parku apod. s pojmy vpravo/vlevo

zraková analýza a syntéza:

- skládání a rozkládání obrázků (fotek) z rozstříhaných částí
- skládání a rozkládání částí stavebnic (rozkládací kostky)
- puzzle
- mozaiky

Doporučená literatura

Žáčková H, Jucovičová D.: Smyslové vnímání, D&H

Janečková D.: Hry pro pravolevou orientaci, Tobláš

Bednářová J.: Prostorová orientace, DYS-centrum

Pokorná V.: Rozvoj vnímání a poznávání 1, 2, Portál

Bednářová J.: Zrakové vnímání I,II optická diferenciacie

Michalová Z.: Shody a rozdíly

ČINNOSTI ZAMĚŘENÉ NA SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ

sluchová diferenciacce:

- rozlišení zvuků
- typu Kimova hra (zavázané oči, poznat zvuk sirek, peněz, klíčů aj.)
- poznat hudební nástroje
- poznat přírodní zvuky
- napodobení rytmu vytleskáním (říkadla, básničky)

sluchová orientace:

- hledání schovaného budíku dle zvuku
- hádání, co zvuk vydává
- hry na slepou bábu aj.

sluchová analýza a syntéza:

- kterou hláskou začíná a končí slovo (co slyšíš na konci)
- slovní fotbal na hlásky
- vymýšlení slov na určenou hlásku
- vyhledání předmětů na určitou hlásku v místnosti
- skládání hlásek do slabik, krátkých slov

Doporučená literatura

Žáčková H, Jucovičová D.: Smyslové vnímání, D&H

Bednářová J.: Sluchové rozlišování

Michalová Z.: Základy čtení I,II

Novák J.: Čtenářské tabulky

Pavučina V-sluchové vnímání+CD, Tobiáš